

## Oplegger jaarstukken verbonden partijen

|                                                |                      |
|------------------------------------------------|----------------------|
| <b>Naam verbonden partij</b>                   | GGD Drenthe          |
| <b>Jaar</b>                                    | 2024                 |
| <b>Portefeuillehouder</b>                      | Dhr. H. Kuipers      |
| <b>Beleidsadviseur/beheerder/accounthouder</b> | Mw. E. Kuiper        |
| <b>Telefoonnummer adviseur</b>                 | 0592 - 266 662       |
| <b>Emailadres adviseur</b>                     | e.kuiper@tynaarlo.nl |

### 1. Bestuurlijk belang, wijze van deelneming van de gemeente in de verbonden partij

*GGD Drenthe is een samenwerkingsverband tussen alle twaalf Drentse gemeenten om de gezondheid van de inwoners van de twaalf Drentse gemeenten te bewaken, beschermen en bevorderen.*

### 2. Gemeentelijke bijdrage aan of ontvangst van de verbonden partij

|                      | <b>2025<br/>(begroot,<br/>primitief)</b> | <b>2024<br/>werkelijk</b> | <b>2023<br/>werkelijk</b> | <b>2022<br/>werkelijk</b> | <b>2021<br/>werkelijk</b> |
|----------------------|------------------------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|
| JGZ 4-18 jarigen     | 548.154                                  | 510.180                   | 483.324                   | 437.465                   | 417.485                   |
| WMO                  | 479.098                                  | 448.844                   | 439.030                   | 347.029                   | 326.598                   |
| Veilig Thuis Drenthe | 398.695                                  | 434.012                   | 350.208                   | 343.447                   | 334.303                   |

(Wanneer de bijdrage uit verschillende bedragen bestaat, voeg dan rijen toe.)

### 3. Noemenswaardige zaken over het afgelopen jaar (wat wil de verbonden partij aan de gemeenteraad verantwoorden of vertellen, omdat het zo leuk/mooi is).

Ook in 2024 heeft GGD Drenthe onder het motto 'van ziekte en zorg naar gezondheid en veerkracht' weer volop ingezet op het bijdragen aan de gezondheid en sociale veiligheid van de Drentse bevolking. Dit hebben wij niet alleen in nauwe samenwerking met onze primaire opdrachtgevers, de Drentse gemeenten, gedaan, maar ook steeds meer in het netwerk van zorg en veiligheid in onze provincie. Zo participeerden we volop in de 'Gezonde Marke', het samenwerkingsverband van gemeenten en zorgpartners in het kader van het Integraal Zorgakkoord. Ook had het op peil houden en versterken van de vaccinatiegraad onze volle aandacht, onder meer door het ontwikkelen van een integraal aanbod van vaccinaties die kleinschalig en dicht bij de burger wordt aangeboden. En op het gebied van sociale veiligheid heeft Veilig Thuis Drenthe in het kader van de transitie hard gewerkt aan een nauwere samenwerking met de partners uit het voorliggend veld van de gemeentes.

Een duurzame inzet op publieke gezondheid blijft echter nodig. De in 2024 uitgekomen Volksgezondheid Toekomst Verkenningen 2024 laten onder meer zien dat de gezondheidsverschillen tussen verschillende bevolkingsgroepen groot zijn en dat jongeren nog onvoldoende gestimuleerd worden om gezond gedrag te laten zien. Ook spelen mentale gezondheidsproblemen een grote rol bij jeugdigen. Deze vraagstukken spelen zeker ook volop in Drenthe. Tegelijkertijd beseffen we ons dat dat er financieel moeilijke jaren op ons afkomen. Daarom heeft het algemeen bestuur in 2024 ook tijd met het managementteam doorgebracht om te verkennen wat dit betekent voor de verdere ontwikkeling en inzet van GGD Drenthe. Duidelijk is dat het aanstaande Ravijnjaar en de bezuinigingen die het huidige Kabinet op de publieke gezondheid wil doorvoeren noopt tot scherpere keuzes in de dienstverlening van GGD Drenthe. Wij zullen hier in 2025 gezamenlijk verder met elkaar over in gesprek gaan en met concrete voorstellen komen in de aanloop naar de begroting 2026.

### 4. Openstaande acties (geef een toelichting op de (beleids)voornemens, die niet zijn uitgevoerd en hoe dit wordt opgelost).

| Actie  | Toelichting |
|--------|-------------|
| n.v.t. | n.v.t.      |

## 5. Informatie voor paragraaf verbonden partijen

Naam verbonden partij: GGD Drenthe

Vestigingsplaats: Assen

Doel/openbaar belang verbonden partij: Samenwerkingsverband tussen alle twaalf Drentse gemeenten om de gezondheid van de inwoners van de twaalf Drentse gemeenten te bewaken, beschermen en bevorderen.

|                                                         | Begin van begrotingsjaar<br>(31 december 2023) | Eind van begrotingsjaar<br>(31 december 2024) |
|---------------------------------------------------------|------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| Omvang belang gemeente in verbonden partij in procenten | 6,9%                                           | 6,9%                                          |
| Resultaat                                               | 1.951.000                                      | 328.000                                       |
| Voorgenomen resultaatsbestemming                        |                                                |                                               |
| Eigen vermogen                                          | 3.931.000                                      | 2.808.000                                     |
| Vreemd vermogen                                         | 7.931.000                                      | 8.647.000                                     |
| Financieel belang gemeente Tynaarlo                     | 271.239                                        | 203.092                                       |

## 6. Risico's en te nemen maatregelen

### 1. Risicobeleid

In 2021 heeft de werkgroep GRIP op GR-en, bestaande uit Drentse griffiers en VDG-bestuur, de notitie 'Samen werken voor Drenthe' opgesteld. In de notitie, die vanaf 2022 van toepassing is voor de gemeenschappelijke regelingen, worden ten aanzien van de weerstandsparagraaf de volgende werkafspraken gemaakt:

1. Weerstandscapaciteit is aanwezig bij de deelnemers en in beperkte mate bij de gemeenschappelijke regeling;
2. Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijk regelingen vermeldt in de begroting het verschil tussen benodigd en beschikbaar weerstandsvermogen in totaal en naar rato voor de afzonderlijke deelnemers;
3. Een algemene reserve is toegestaan om ontwikkelingen in het loon- en prijspeil af te dekken, met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar;
4. Als de verwachting is dat de ontwikkelingen in het loon- en prijspeil boven de maximale omvang van 2,5% uitkomt, is afwijken van de richtlijn van 2,5% mogelijk. Hiervoor doet het DB van de gemeenschappelijke regeling een gemotiveerd voorstel aan het algemeen bestuur;
5. Het bedrag boven het vastgestelde maximum van de algemene reserve, vloeit naar rato van de deelnemersbijdrage terug naar de deelnemers.

GGD Drenthe heeft deze afspraken in zijn geheel overgenomen en uitgevoerd.

### 2. De weerstandscapaciteit

Voor het berekenen van de weerstandscapaciteit mag op basis van de richtlijnen van het Gemeenschappelijk financieel Toezichtkader (GTK) alleen de Algemene Reserve worden meegenomen. De weerstandscapaciteit geeft aan in welke mate GGD Drenthe in staat is de risico's in financiële zin op te vangen. Op basis van de notitie 'Samen werken voor Drenthe' heeft de Algemene Reserve van GGD Drenthe een bestemming gekregen en kan deze alleen worden ingezet voor het opvangen van loon- en prijsontwikkelingen. GGD Drenthe heeft daardoor zelf geen beschikbaar weerstandsvermogen.

De hoogte van de reserve loon- en prijsontwikkelingen bedraagt 2,5% van de totale begrote lasten van 2023, zijnde € 18.102.580 x 2,5% = € 477.248

In onderstaande tabel is de stand van de reserves voor resultaatbestemming 2023 weergegeven:

|                                    | Stand per 01-01-2024 | Resultaat-bestemming 2023/herschikking | Toevoegingen 2024 | Onttrekkingen 2024 | Stand per 31-12-2024 |
|------------------------------------|----------------------|----------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------------|
| Reserve loon- en prijsontwikkeling | -182                 | 452.746                                | 0                 | -452.746           | -182                 |
| Risicoreserve additionele taken    | 1.360.665            | -45.696                                | 523.176           | -187.445           | 1.650.700            |
| Organisatieontwikkeling            | 178.240              | 768.229                                | 50.000            | -474.180           | 522.289              |
| Egalisatiereserve                  | 441.328              | -56.270                                | 15.491            | -93.940            | 306.609              |
| Reserve VTD                        | 0                    | 0                                      | 0                 | 0                  | 0                    |
| <b>Totaal reserves</b>             | <b>1.980.051</b>     | <b>1.119.009</b>                       | <b>588.667</b>    | <b>-1.208.312</b>  | <b>2.479.415</b>     |
| <b>Te bestemmen resultaat</b>      | <b>1.950.689</b>     | <b>-1.950.689</b>                      |                   |                    | <b>328.244</b>       |
| <b>Totaal vermogen</b>             | <b>3.930.740</b>     | <b>-831.680</b>                        | <b>588.667</b>    | <b>-1.208.312</b>  | <b>2.807.659</b>     |

De reserves worden toegelicht bij het eigen vermogen in de jaarrekening.

### 3.1 Risico-inventarisatie per balansdatum

| Risico                                                                       | Risicokans | Impact    | Bedrag           |
|------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|------------------|
| <b>Algemeen</b>                                                              |            |           |                  |
| Calamiteit waardoor reguliere dienstverlening in gevaar komt                 | klein      | groot     | 225.000          |
| Arbeidsmarktproblematiek                                                     | groot      | groot     | 525.000          |
| Boventalligheid                                                              | gemiddeld  | gemiddeld | 150.000          |
| Het niet voldoen aan de AVG ten aanzien van privacy en informatiebeveiliging | groot      | groot     | 525.000          |
| Klachtenafhandeling/schade als gevolg van (medische) handelingen             | klein      | klein     | 22.500           |
| Forensische geneeskunde                                                      | gemiddeld  | gemiddeld | 150.000          |
| Onvoorziene toename van de vraag van onze dienstverlening                    | klein      | groot     | 225.000          |
| <b>Financieel/economisch</b>                                                 |            |           |                  |
| Inkoopbeleid in relatie tot (Europese) aanbesteding                          | groot      | gemiddeld | 210.000          |
| Loon- en prijsontwikkelingen boven compensatie                               | groot      | gemiddeld | 210.000          |
| Verantwoording rechtmatigheid uitvoering van regelingen penvoerderschappen   | zeer klein | gemiddeld | 30.000           |
| <b>Informatisering en Automatisering</b>                                     |            |           |                  |
| Digitale verstoring/Cybercrime                                               | groot      | groot     | 525.000          |
| <b>Huisvesting</b>                                                           |            |           |                  |
| Ontwikkelingen huisvesting                                                   | gemiddeld  | gemiddeld | 150.000          |
| <b>Totaal risico's</b>                                                       |            |           | <b>2.947.500</b> |

Uit bovenstaande tabel blijkt dat alle risico's zijn gewogen naar de kans dat ze zich kunnen voordoen en de financiële impact die ze voor GGD Drenthe kunnen hebben. Op geld gewaardeerd betekent dit een bedrag van € 2.947.500. Bij het inventariseren van de risico's hebben wij het voorzichtigheidsprincipe in acht genomen. Dit betekent dat wij rekening houden met alle mogelijke risico's op balansdatum. Overigens onderkennen wij dat nooit alle risico's zich tegelijkertijd zullen voordoen.

#### Calamiteit waardoor reguliere dienstverlening in gevaar komt

Capaciteitsproblemen (schaarste van mensen, (financiële) middelen, kennis) door onzekerheden over toekomstig verloop van de coronapandemie en nieuwe infectieziekten en de gevolgen voor de volksgezondheid op korte en lange termijn.

#### Arbeidsmarktproblematiek

In de huidige arbeidsmarkt zien we steeds vaker uitdagingen bij het invullen van vacatures, doordat het beschikbare potentieel blijft afnemen. Dit vergroot het risico dat onze dienstverlening onder druk

komt te staan wanneer we niet tijdig de juiste mensen op de juiste plek krijgen. De effecten hiervan zijn inmiddels merkbaar, met stijgende kosten voor werving, inhuur en langere inwerkperiodes. Dit vraagt om meer creativiteit en aanpassingen binnen onze organisatie om wendbaar te blijven en de continuïteit van onze dienstverlening te waarborgen.

### **Boventallige medewerkers**

Ervaring van de afgelopen jaren leert dat de situatie van boventaligheid of medewerkers die op een ander spoor komen door veranderende werkzaamheden, gemiddeld 2 medewerkers op jaarbasis, zijn.

### **Voldoen aan regels voor omgang met persoonsgegevens Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)**

GGD-en maken veel gebruik van persoonsgegevens. Er bestaan nog steeds wezenlijke risico's voor bescherming van persoonsgegevens bij testen, vaccineren en het bron- en contactonderzoek tijdens de coronapandemie blijkt uit onderzoek AP.

Op 28 maart 2023 heeft de GGD van Stichting Initiatieven Collectieve Acties Massaschade (ICAM) een dagvaarding ontvangen. Naast GGD Drenthe stelt ICAM met deze dagvaarding in totaal 34 partijen (waaronder VWS, GGD GHOR Nederland en alle GGD'en) aansprakelijk voor de schade die vele burgers volgens haar zouden hebben geleden naar aanleiding van de datadietstal eind januari 2021 uit CoronIT (het landelijke registratiesysteem voor Covid-19 testen en vaccinaties).

ICAM eist in deze massaclaim- zaak onder meer een schadevergoeding van €500 voor iedere persoon van wie de gegevens mogelijk gestolen zijn (volgens ICAM 6,5 miljoen personen), tot €1.500 voor eenieder waarvan vast komt te staan dat hun gegevens inderdaad zijn gestolen.

Onze verzekeraar heeft aangegeven aan de hand van de uitgebrachte dagvaarding te gaan beoordelen of dekking bestaat voor deze vorm van aansprakelijkheid en schade onder onze desbetreffende polis. De verzekeraar heeft ook een advocaat aangewezen, AKD Advocaten, die alle GGD'en vertegenwoordigt.

Nu 25 GGD'en een claim boven het hoofd hangt, worden door VWS alle extra in- en externe kosten van de GGD'en gerelateerd aan de ICAM-claim vergoed via een meerkostenregeling. De kosten worden niet vergoed als men van mening is dat er sprake is van opzet of grove schuld aan de kant van de GGD'en.

Op 22 april 2024 vond de zitting plaats over de ontvankelijkheidsfase en op 17 juli 2024 is er (tussen)vonnis gewezen. De rechtbank heeft een niet-ontvankelijkheidsverklaring uitgesproken tegen zes gedaagde partijen. Ook heeft de rechtbank ICAM niet-ontvankelijk verklaard in de schadevergoedingsvorderingen. De overige ontvankelijkheidsverweren van de GGD'en, VWS en GGD GHOR Nederland zijn niet geslaagd, dus de rechtbank procedure gaat voor een deel van de vorderingen verder naar de inhoudelijke fase.

ICAM heeft echter op 16 oktober 2024 hoger beroep aangetekend tegen het tussenvonnis. In de appeldagvaarding zijn nog geen onderliggende gronden van het hoger beroep opgenomen. Deze worden pas bekend zodra ICAM een memorie van grieven (de inhoudelijke gronden voor het hoger beroep) indient. ICAM heeft gedagvaard tegen 8 april 2025. Op die datum zal AKD zich als advocaat melden bij het hof. AKD heeft met de andere advocatenteams afgestemd en gaat deze datum vervroegen naar 10 december. Na het melden als advocaat, namens de GGD-en, zal ICAM de memorie van grieven moeten indienen en gaat de procedure bij het hof inhoudelijk verder. In de tussentijd staat de procedure bij de rechtbank stil (aangehouden/geschorst). Het zal waarschijnlijk nog jaren duren voordat er een uitspraak volgt over het inhoudelijke deel van deze zaak. Wat dit in de toekomst gaat betekenen, is volkomen onduidelijk daar dit geen verantwoordelijkheid is van GGD Drenthe maar hier wel tijd en energie in gaat zitten.

### **Klachtenafhandeling/schade als gevolg van (medische) handelingen**

Het financiële risico van klachtenafhandeling en schadevergoeding als gevolg van (medische) handelingen kan GGD Drenthe aanzienlijke kosten opleveren. Het kan de reputatie van GGD Drenthe

beschadigen, wat leidt tot verlies van vertrouwen en verdere financiële gevolgen. Het is daarom belangrijk om te investeren in een effectieve klachtenafhandeling en verzekeringsdekking om het financiële risico te beperken.

### **Forensische geneeskunde**

De uitvoering van forensische geneeskunde, gemeentelijke lijkschouw en medische arrestantzorg voor de regionale politie-eenheden, is per 1 januari 2025 overgeheveld naar GGD Fryslan. Medewerkers werkzaam voor forensische geneeskunde in dienst van GGD Drenthe zijn per 1 januari 2025 in dienst getreden van GGD Fryslan.

Doordat de politie de medische arrestantzorg gaat aanbesteden, bestaat de kans dat wij deze dienstverlening op termijn kwijtraken aan marktpartijen. Dit zou kunnen leiden tot een aanzienlijk verlies aan schaalvoordelen en navenante opbrengsten.

### **Onvoorziene toename van de vraag van onze dienstverlening**

Niet tijdig voldoende (gekwaliceerd) personeel weten te krijgen en we daardoor hoger kosten gemaakt moeten worden voor werving en selectie of inhuur en inwerken.

### **Inkoopbeleid in relatie tot (Europese) aanbestedingen**

Een niet goed inkoopbeleid in het kader van (Europese) aanbestedingen kan leiden tot financiële risico's. Dit komt omdat er meerdere regels en vereisten gelden voor deze aanbestedingen en fouten hierin kunnen leiden tot boetes en juridische procedures. Een goed inkoopbeleid is dan ook van belang om financiële risico's te beperken in het kader van Europese aanbestedingen.

### **Loon- en prijsindexatie**

De reserve loon- en prijsontwikkelingen is maximaal 2,5% van de begrote lasten op basis van de notitie 'Samen werken voor Drenthe'. Voor de loon- en prijsontwikkelingen in de begroting wordt uitgegaan van de CPB reeksen; Prijs Bruto binnenlandsproduct, Prijs overheidsconsumptie beloning werknemers.

De huidige CAO SGO heeft een looptijd tot en met 31 maart 2025. De onderhandelingen voor een nieuwe CAO zijn op het moment in volle gang. De kans dat de loonstijging hoger wordt dan waarvoor we gecompenseerd worden is groot.

### **Verantwoording rechtmatigheid uitvoering van regelingen**

Als penvoerder is de GGD in meeste gevallen aansprakelijk voor een correcte verantwoording en op de rechtmatigheid van binnen het penvoerderschap bestede middelen. Ook voor participerende partners.

### **Digitale verstoring/Cybercrime**

De snelle ontwikkelingen in ICT bieden kansen, maar vergroten ook de risico's van digitale verstoringen en cybercrime. Onze toenemende afhankelijkheid van digitale systemen maakt ons kwetsbaar voor incidenten zoals stroomuitval, hacking of datadiefstal. Dergelijke verstoringen kunnen grote gevolgen hebben voor onze primaire processen, vooral voor de continuïteit van de acute hulpverlening. Het blijft essentieel om te investeren in cyberbeveiliging, back-upsystemen en crisisplannen om de impact van digitale dreigingen te minimaliseren.

## **3.2 Weerstandspositie**

Om te kunnen beoordelen of de opgebouwde reservepositie zich juist verhoudt tot de financiële risico's wordt de ratio weerstandvermogen gehanteerd die ontwikkeld is door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement samen met de universiteit Twente. De ratio wordt berekend door het aanwezige weerstandvermogen te delen door de financiële totaalwaardering van de risico's. Bij de beoordeling van het weerstandvermogen wordt de volgende tabel gehanteerd:

| Ratio weerstandsvermogen | Waardering     |
|--------------------------|----------------|
| > 2                      | uitstekend     |
| 1,4 - 2                  | ruim voldoende |
| 1 - 1,4                  | voldoende      |
| 0,8 - 1                  | matig          |
| 0,6 - 0,8                | onvoldoende    |

Door het ontbreken van weerstandsvermogen bij GGD Drenthe is de ratio voor GGD Drenthe 0. GGD Drenthe is onvoldoende in staat om de mogelijke risico's zelf op te vangen en zal bij het zich voordoen van deze risico's een beroep doen op de bij gemeenten aanwezige weerstandscapaciteit.

Hieronder een overzicht met daarin het verschil tussen benodigd en beschikbaar weerstandsvermogen naar rato voor de Drentse gemeenten.

|                | inwoners<br>1-1-2024 | Benodigd<br>weerstands-<br>vermogen |
|----------------|----------------------|-------------------------------------|
| Aa en Hunze    | 25.845               | 151.108                             |
| Assen          | 69.701               | 407.522                             |
| Borger-Odoorn  | 26.014               | 152.097                             |
| Coevorden      | 35.725               | 208.874                             |
| Emmen          | 109.346              | 639.315                             |
| Hoogeveen      | 56.591               | 330.872                             |
| Meppel         | 35.810               | 209.371                             |
| Midden-Drenthe | 34.092               | 199.326                             |
| Noordenveld    | 31.686               | 185.259                             |
| Tynaarlo       | 34.736               | 203.092                             |
| Westerveld     | 20.003               | 116.952                             |
| De Wolden      | 24.580               | 143.712                             |
| <b>Totaal</b>  | <b>504.129</b>       | <b>2.947.500</b>                    |

## 7. Opmerkingen vanuit financiën

Geen aanvullende opmerkingen.